

KS. DOMINIK BIALIC (1912 — 1987)

Urodził się 31 VII 1912 r. w Błażowej Dolnej w rodzinie średniorolnych małżonków Marcina i Zofii z domu Rybka. Do 1-klasowej szkoły ludowej w Błażowej Dolnej zaczął uczęszczać w 1919 roku i ukończył ją w 1923 r. jako uczeń bardzo dobry. W tym roku we wrześniu rozpoczął naukę w I Gimnazjum im. ks. Stanisława Konarskiego w Rzeszowie należącego do typu gimnazjów klasycznych. Różnica poziomów nauczania szkoły ukończonej i rozpoczętej sprawiła, że w I klasie należał do uczniów o średnich ocenach. W następnych klasach nieco umocnił swoją pozycję w skali ocen, ale jeszcze z I półrocza VII klasy otrzymał oceny z przewagą „dobrych”, a z historii i przyrodoznawstwa nawet tylko „dostateczny”. Uzyskanie lepszych wyników utrudniało mu zapewne udzielanie słabszym uczniom korepetycji, celem ulżenia rodzicom w uiszczeniu kosztów nauki. W klasie VIII należał już do uczniów najlepszych i na wiosnę (19 V) 1931 r. zdał egzamin dojrzałości z ogólną oceną „bardzo dobry”. Znane w Małopolsce od czasów galicyjskich z dobrego kształcenia swych uczniów gimnazjum rzeszowskie zapewniło mu dobry start w studiach teologicznych, które podjął w tym samym roku w Instytucie Teologicznym w Przemyślu, po wstąpieniu tamże do Seminarium Duchownego. W ciągu 4-ech pierwszych lat nauki zdobywał oceny najwyższe — z wyjątkiem drugiego semestru kursu I-ego, kiedy z filozofii otrzymał „bene” — „dobry”. Również i sposób jego zachowywania się w seminarium był bez zarzutu, toteż zjednał mu zaufanie ówczesnego biskupa ordynariusza i dyrektora instytutu ks. Franciszka Bardy (1934 - 1984), który po ukończeniu IV roku nauki postanowił go wysłać do Innsbrucka w Austrii na dalsze studia. Kontynuował je więc w latach 1935-1938. Wkrótce po przybyciu do Innsbrucka wypadały imieniny ks. bpa ordynariusza, toteż wdzięczny student przesłał mu życzenia i przy okazji poinformował o swojej sytuacji i samopoczuciu. W odpowiedzi (z 17 X 1935 r.) oprócz podziękowania otrzymał sugestię by pilnował nauki, umiejętnie obserwował świat, a zwłaszcza by uczył się „języków obcych, które w życiu zawsze się przydadzą, a zwłaszcza naukowym”. Oceny z piątego roku studiów teologicznych, a pierwszego w „Canisianum” w Innsbrucku wskazują, że uczył się pilnie, albowiem wszystkie były „valde bene” (b. d.), nawet z języka arabskiego i syryjskiego. Wśród profesorów zaznajomił się tam ze znanym znawcą historii S. J. Jungmannem TJ. W czasie pobytu na wakacjach w rodzinnej diecezji, dnia 9 VIII 1936 r. otrzymał od ks. bpa ordynariusza w kościele oo. jezuitów w Starej Wsi święcenia kapłańskie. Po wakacjach wrócił do Innsbrucka celem kontynuowania studiów. Po zdaniu egzaminów ustnych z trzech podstawowych dyscyplin teologicznych i przedstawieniu pisemnej rozprawy z zakresu historii Kościoła pt. *Die Reform der Messliturgie auf dem Konzil von Trident. Innsbruck 1937* (Reforma liturgii mszy św. na soborze trydenckim) w 1938 r. uzyskał stopień doktora teologii i mógł wrócić do kraju. Oprócz tytułu naukowego przywiózł z sobą znajomość języka niemieckiego i pogłębioną znajomość łacińskiego.

Po krótkim urlopie, również krótko był kapelanem ks. bpa Bardy. Dnia 9 XII 1938 r. otrzymał z Kurii biskupiej jurysdykcję na stałe do spowiadania, co można było traktować jako zapowiedź przyszłej normalnej pracy duszpasterskiej w diecezji. W ostatnim dniu tego roku został mianowany wikarym w Strzyżowie n / Wisłokiem. Pracował tam do 16 VIII 1940 r. kiedy to w tym samym charakterze został przeniesiony do Żurawicy. Od 1 IX 1944 r. działał jako katecheta etatowy w Żurawicy, ale już w końcu listopada tego roku został przeniesiony na takie samo stanowisko do Przemyśla. Nauczał religii w Gimnazjum Kupieckim i Liceum Handlowym. Był tam nauczycielem lubianym przez młodzież. Celem lepszego ugruntowania wśród niej zasad religijnych prowadził w szkole sodalicję mariańską. Jego działalność na tej placówce zakończyła się w 1950 r. W sierpniu 1949 r. (11) administrator apostolski diecezji wrocławskiej ks. Karol Milik zaproponował k. Bialicowi objęcie w seminarium wrocławskim wykładów z dogmatyki,

wymowy i śpiewu. Jego prośba o urlop z diecezji celem podjęcia tych obowiązków została załatwiona przez ks. bpa Bardę odmownie ze względu na brak księży i w diecezji przemyskiej. Pod koniec wakacji 1949 roku powierzono mu nauczanie etyki i historii filozofii w Instytucie Teologicznym. W trzy lata później w związku z przymusowym opuszczeniem Przemyśla (1952) przez ks. rektora Seminarium Duchownego i profesora dogmatyki ks. Michała Jastrzębskiego, zwolniony z nauczania etyki, a mianowany (9 VIII) profesorem tego przedmiotu. Wykładał go, choć później we współpracy z innymi do r. akad. 1985/86. Wcześniej, bo w 1975 r. przestał nauczać historii filozofii, ale od 1960/1—1962/3 i od 1967—1972 w ogóle jej nie nauczał. W ciągu kilkunastu lat od 1952/3 r. prowadził lektorat języka niemieckiego. Wykłady z dogmatyki były prowadzone w sposób tradycyjny, przekazany w podręczniku ks. Macieja Sieniatyckiego—ale odznaczały się zwięzłością, jasnością, a uzasadnienia rozumowe (ratio teologica) poszczególnych tez były z reguły omawiane obszernie. Ponieważ nie było wystarczającej ilości podręczników z dogmatyki, z podstawowych traktatów opracował skrypty, podobnie jak i z historii filozofii. Celem gruntowniejszego przyswojenia przez alumnów omawianych zagadnień, urządzał w każdym semestrze colloquia, ale także powtórki w innej formie. Od alumnów wymagał dużo, w klasyfikowaniu ich na egzaminach wykorzystywał całą skalę ocen. Powtórzyło się jednak i w odniesieniu do niego zjawisko zdarzające się w środowisku nauczycielskim, mianowicie w miarę upływu lat—łagodniał.

Oprócz działalności dydaktycznej, nałożono na niego cały szereg innych obowiązków. Zaraz po przybyciu do Przemyśla został kapelanem zakładu (do VII 1956 r.) im. ks. Ziemiańskiego, co ograniczało się jednak tylko do odprawiania nabożeństw w kaplicy ss. felicjanek przy ul. Pelczara. Równocześnie z tym objął obowiązki notariusza sądu biskupiego w Przemyślu, w lutym (6) 1952 r. przejął z kolei obowiązki obrońcy węzła małżeńskiego w tym samym sądzie, później sędziego prosynodalnego, a w związku z synodem diecezjalnym odprawionym w kwietniu 1955 r. został mianowany egzaminatorem i sędzią synodalnym (13 IV, 20 X)— „do przyszłego synodu”. W końcu listopada spadł na niego odpowiedzialny obowiązek kustosa Muzeum diecezjalnego, który spełniał do czerwca 1976 r. Jego działalność na tym stanowisku w zasadzie ograniczyła się do utrzymania dotychczasowego stanu posiadania. Najważniejsze jednak spośród tych nominacji było powołanie go 27 I 1959 r. do grona katedralnej kapituły przemyskiej. W dwa dni później (28) złożył w katedrze wobec biskupa ordynariusza i kapituły przepisaną przysięgę i przed wielkim ołtarzem odprawił 2 II uroczystą mszę św. stając się od tej chwili pełnoprawnym członkiem tej instytucji. Powołanie go do niej pociągnęło za sobą nowe obowiązki. Niemal automatycznie stawał się jednym z referentów w Kurii biskupiej. W konkretach wyraziło się to w powołaniu go do rady a Vigilantia mającej czuwać nad przestrzeganiem dyscypliny kościelnej wśród duchowieństwa, został też kanonikiem teologiem zobowiązany w myśl ustaleń soboru trydenckiego do starań nad dokształcaniem kleru. Obie te funkcje jednak wiązały się jedynie ze sporadycznymi działaniami. W tym samym roku (4 VII) został mianowany diecezjalnym dyrektorem Związku Misyjnego i Związku Mszalnego, co z kolei oznaczało konieczność zbierania składek na misje i przekazywania ich do centrali krajowej, oraz wyznaczania co roku 100 księży z diecezji zobowiązanych do odprawienia jednej mszy św. w roku za zmarłych księży należących do tego związku, który obejmował wszystkich kapłanów. W 1968 r. (27 IV) został jeszcze mianowany diecezjalnym dyrektorem do spraw misji zagranicznych, co zobowiązywało go znowu do koordynowania spraw związanych z wyjazdami księży diecezjalnych na misje zagraniczne. Z czasów jego działalności na tym odcinku wyjechało ich kilku. Był także referentem do spraw Maryjnych i Mariologicznych, co wiązało się znowu z obowiązkiem inspirowania i również koordynowania form i uroczystości związanych z kultem Najśw. Maryi Panny w diecezji. Tak np. na spotkaniu kustoszów sanktuariów Maryjnych diecezji przemyskiej odbytym 26 I 1970 r. przedstawił w referacie model uroczystości odpustowych w takich miejscowościach. W okresach dwukrotnego „pielgrzymowania” obrazu Najśw. Maryi Panny Częstochowskiej w diecezji, przysparzało mu to sporo zajęć. Niezależnie od tego zajął się przygotowaniem mającymi na celu doprowadzenie do koronacji

słynącego łaskami obrazu NMP w Jodłowce k. Pruchnika. Pomyślne zakończenie tych starań w 1978 r. koronacją dokonaną przez ks. kard. Karola Wojtyłę było głównie jego dziełem. Jako referent mariologiczny brał udział w ogólnopolskich zjazdach mariologów, w ich kongresie odbytym na Jasnej Górze w 1966 r. i również z tych okazji wygłaszał niekiedy referaty. W czerwcu (3 VI) tego roku został powołany w poczet kierownictwa Jasnogórskiego Studium Maryjnego.

Wiele czasu pochłonęło ks. Bialicowi wykonywanie funkcji postulatora w prowadzonym na stopniu diecezji procesie informacyjnym rozpoczętym w 1959 r. w sprawie doprowadzenia do beatyfikacji ks. Jana Balickiego, byłego ongiś rektora i profesora Seminarium Duchownego w Przemyślu (+ 1948). Czynności z tym związane trwały do 28 XI 1963 r. kiedy to zebrane akta przesłano do Kongregacji św. Obrzędów w Rzymie. Celem zaznajomienia szerszego ogółu wiernych z postacią ks. Balickiego, w różnych kościołach diecezji, a nawet w Bardzie Śląskim (1961) głosił kazania z okazji nabożeństw odprawianych z prośbą o jego beatyfikację. Podobne czynności, choć w mniejszym zakresie wykonywał jako wicepostulator w procesie kognicyjnym stanowiącym pierwszy stopień w staraniach o beatyfikację zakonnic ze zgromadzenia Służebnic NPM Niepokalanego Poczęcia w prowincji starowiejskiej s. Leonii Nastał. Był to pierwszy w Polsce proces kognicyjny prowadzony w oparciu o zasady zawarte w Liście Apost. pap. Pawła VI z 19 III 1969 r. Sanctitatis clarior. Ich nowość w porównaniu z wymogami poprzednimi polegała głównie na tym, że ocenę zebranych pism przeprowadzano w kraju, a nie w Rzymie, w wyniku czego wstępne starania o beatyfikację ograniczały się do jednego procesu zamiast dwóch dawnych. Akta tej sprawy przesłano do Rzymu pod koniec 1979 r.

Nominacja na członka kapituły katedralnej pociągnęła za sobą jeszcze jedną funkcję i to również wymagającą znacznego nakładu czasu i wysiłku. Na generalnej sesji kapituły odprawionej 18 I 1960 przedstawił potrzebę utrzymania w jej posiadaniu biblioteki i archiwum kapitulnego, a także powiększenia ich zbiorów. To pierwsze było o tyle uzasadnione, że w okresie długoletniego sprawowania opieki nad nimi (1932 - 1958) przez ks. Jana Kwolka, będącego równocześnie dyrektorem archiwum diecezjalnego, oba zespoły archiwalne uległy jakby zjednoczeniu, tym bardziej, że były przechowywane w tym samym lokalu. Biblioteka zaś kapitulna poniosła w okresie II wojny światowej straty wynoszące ok. 1/3 przedwojennego zasobu, na skutek opalania nimi mieszkań przez żołnierzy stacjonujących w domu kapitulnym. Celem uratowania pozostałych księzek, przeniesiono je z dotychczasowego miejsca przechowywania w domu kapituły do szopy przy Muzeum Miejskim (ul. Władycze), a potem do budynku Kurii biskupiej, co naraziło zasób na dalsze częściowe zniszczenie i całkowitą ruinę układu biblioteki, którą w 1948 r. ponownie przeniesiono do domu kapituły (ul. Kapitulna 4). Dla roztoczenia opieki nad tymi zbiorami, a zapewne i dla podkreślenia przynależności obu tych zasobów do kapituły, wybrano ks. Bialica bibliotekarzem i archiwariuszem i polecono mu przejąć je spod dotychczasowej opieki diecezjalnego dyrektora biblioteki i archiwum ks. prof. Juliana Atamana, który w 1955 r. na nowych zakupionych regałach zdążył ułożyć większość księzek. Nowy bibliotekarz podjął trwającą ponad 25 lat pracę nad usuwaniem uszkodzeń, porządkowaniem, skatalogowaniem i przygotowaniem do udostępnienia zasobu bibliotecznego, a także powiększania go. Wobec bardzo skromnych środków finansowych prace te mogły się tylko powoli posuwać naprzód. Udało mu się jednak skatalogować kilkanaście tysięcy woluminów, w tym kilka tysięcy starodruków, księzek nowszych i czasopism, zakupić nowe regały, a także przeprowadzić remont pomieszczeń w suterrenach służących jako magazyn biblioteki, oraz zorganizować małą pracownię. Co więcej, w l. 1962 - 1966 ściągnął z 11, z reguły starych parafii ok. 2680 woluminów, w tym najwięcej starodruków i włączył je do zasobu biblioteki, jak również ok. 1000 woluminów przekazanych w testamencie ks. bpa sufragana Wojciecha Tomaki. Nabytki z zakupów natomiast były już bardzo skromne tak ze względu na brak funduszy, jak i dlatego, że postanowiono ograniczyć się w zasadzie do posiadanego już zasobu bibliotecznego obejmującego aktualnie ponad 24900 woluminów nie licząc czasopism. Z działalności jego jako opiekuna archiwum, trzeba odnotować zmikrofilmowanie najstarszych

kodeksów zespołu kapitulnego. Korzystając z większych, niż inni możliwości kwerendy w archiwum kapitulnym zebrał wiadomości o najstarszych notariuszach (sekretarzach) kapituły, a także do bractwa kapłańskiego rozwijającego żywą działalność zwłaszcza w ziemi sanockiej w XVII/XVIII. Zebranych materiałów nie zdążył już jednak opracować. Jego opublikowana spuścizna pisarska oprócz pożytecznych ongiś skryptów z zakresu teologii i historii filozofii, obejmuje kilkanaście artykułów o charakterze naukowym i hasła w Encyklopedii katolickiej, w większości natomiast należy do religijnej publicystyki.

Rozmiary jego działalności były doceniane przez obu księży biskupów, rządców diecezji — F. Bardę oraz I. Tokarczuka. Ich wyrazem były odznaczenia honorowe, jakie mu nadawano. Najpoważniejszym z nich był tytuł kapelana Ojca św. nadany w marcu 1975 r. przez pap. Pawła VI, co w odbiorze ogółu duchowieństwa i wiernych było równoznaczne z tytułem prałata. Wyrazem zaufania i uznania walorów jego osobowości było mianowanie go we wrześniu 1976 r. prowikariuszem bpa Ordynariusza na czas jego nieobecności i biskupów sufraganów w stolicy diecezji. Uprawnienia te przedłużano mu co roku do końca jego życia.

Patrząc na jego sylwetkę już z pewnej perspektywy czasu, jako główne, naturalne rysy jego charakteru, na pierwsze miejsce wysuwają się: pracowitość, choć bez dokładnej systematyczności, bezpośredniość i prostota w odnoszeniu się do ludzi, gościnność. Analizując zaś całokształt jego osobowości i dokonań dochodzi się do przekonania, że jego — w kategoriach ludzkich — odejście na zawsze, oznaczało dla diecezji przemyskiej dużą stratę. A odszedł nagle, w pierwszy dzień po 75 — tej rocznicy swoich urodzin — 1 VIII 1986 r. Po mszy św. żałobnej odprawionej w katedrze, został pochowany w rodzinnej miejscowości.

Ks. Tadeusz Śliwa

Bibliografia:

I

¹ Doskonale nabożeństwo do Najśw. Maryi Panny (Według św. Ludwika Grugnon de Monfort). „Posłaniec Serca Maryi” (PSM). R. 5: 1949 nr 2 s. 9 - 11.

² Niektóre zboczenia liturgii mszalnej w świetle reformy soboru trydenckiego. „Ruch Bibl. i Lurg.” R. 2: 1949 s. 40 - 57.

³ Z uroczystości jubileuszowych 50 - lecia kapłaństwa ks. bpa Wojciecha Tomaki. PSM. R. 5: 1949 nr 5 s. 10. (artykuł podpisany krypt. „bed”, kopia w materiałach ks. Bialica w bibl. kapit.)

⁴ Ze świata katolickiego. „Posłaniec Serca Maryi”. R. 5: 1949 nr 2 s. 18 - 20, nr 3 s. 15 - 16, nr 4 s. 19 - 20, nr 5 s. 18 - 20, R. 6: 1950 nr 1 s. 15 - 16, nr 2 s. 15 - 16, nr 3 s. 18 - 20, nr 4 s. 19 - 20, okł. nr 6 s. 18 - 20, R. 7: 1971 nr 1 s. 17 - 18, nr 2 s. 20, nr 3 s. 16 - 17, nr 4 na 2 k. okł. nr 5 s. 17 - 19, R. 8: 1952 nr 1 s. 15 - 17, nr 2 s. 16, nr 3 s. 15, nr 4, nr 5. (Artykuły nie są podpisane. W materiałach pozostawionych przez autora dla większości z nich znajdują się ich kopie).

⁵ Tyś przez Aniołów jest do nieba wzięta. (Przed ogłoszeniem dogmatu Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny). „Posłaniec Serca Maryi” R. 5: 1949 nr 4 s. 5 - 8.

⁶ Trzy „Zdrowaś Maryjo” niebo otwiera. PSM. R. 5: 1949 nr 6 s. 3 - 5.

⁷ Pośredniczko łask wszelkich — módl się za nami. PSM. R. 6: 1950 nr 3 s. 13 - 15.

⁸ Prorok Serca — św. Jan Eudes. PSM. R. 6: 1950 nr 3 s. 19.

⁹ Okruszyny. PSM. R. 6: 1950 nr 4 s. 20. (Artyk. podpisane w spisie treści). R. 8: 1952 nr 1 s. 17 (nie podpis.) Kopia w materiałach ks. Bialica w bibl. kapit.)

¹⁰ Tytuły godności Najśw. Maryi Panny. PSM. R. 6: 1950 nr 6 s. 2 - 4.

¹¹ Duch ofiary w budowaniu Królestwa Serca Jezusowego. PSM. R. 7: 1951 nr 2 s. 6 - 7.

¹² Na „święto miłości”. PSM. R. 7: 1951 nr 6.

¹³ Z nowszych badań nad genezą i rozwojem różańca świętego. „Homo Dei”. R. 27: 1958 s. 648 - 656.

¹⁴ Dogmatyka. Chrystologia — Soteriologia — Mariologia. Przemyśl 1959 Seminarium Duchowne. 4° s. nlb. 2, 169. (skrypt powielony). Toż. O Bogu Odkupicielu. 4° s. 134 mps (w materiałach ks. Bialica, w bibl. kapit.).

¹⁵ Dogmatyka. O łasce. Przemyśl 1959 Sem. Duch. 4° s. 128. (Skrypt powielony).

- ¹⁶ Dogmatyka. O Bogu Stworzycielu. Przemyśl 1960 Sem. Duch. 4° s. 150. (Skrypt powielony).
- ¹⁷ Notatki z historii filozofii. Przemyśl 1962 Sem. Duch. 4° s. nlb 2, 186.
- ¹⁸ Wybór przykładów i wypowiedzi katechizmowych. T. 1 Wiara, Przemyśl 1960 4° k. 102 zapisanych po jednej stronie. (Skrypt powielony).
- ¹⁹ Dogmatyka. O Bogu Jedynym i Trójosobowym. Przemyśl 1963 Sem. Duch. 4° s. 170 (Skrypt powielony).
- ²⁰ Duchowe macierzyństwo Matki Zbawiciela. W: Gratia Plena. Studia teologiczne. Praca zbior. pod red. S. Przybylskiego OP. Poznań 1965. Księg. św. Wojciecha 8° s. 247 - 276.
- ²¹ (Lekcje II nokturnu In dedicatione basilicae cathedralis Premisliensis (Rocznica konsekracji przemyskiej bazyliki katedralnej). W: Officia propria dioecesium Poloniae. Pars. prior. Torino 1965 s. 59 - 61 (Wzmianka o autorstwie w materiałach ks. Bialica).
- ²² Sprawozdanie z Roku Maryjnego diecezji przemyskiej. „Kron. Diec. Przem.” R. 52: 1966 s. 26 — 29.
- ²³ Sprawozdanie z przemyskich obchodów Tysiąclecia chrześcijaństwa w Polsce. „Kron. Diec. Przem.” R. 52: 1966 s. 127 - 136.
- ²⁴ Literatura na temat ósmego rozdziału Konstytucji o Kościele. (Jest to rozdz. o NMP konstytucji Lumen gentium. W: Akta drugiego Kongresu Mariologicznego. Jasna Góra 4 - 6 VIII 1967 4° s. 118 — 141. (Studium Mariologiczne na prawach rękopisu).
- ²⁵ Sanktuarium Maryjne w Bieszczadach. „Kronika Diec. Przem.” R. 54: 1968 s. 162 - 165.
- ²⁶ Dziekan uczestnikiem kolegalności władzy duchownej. „Kronika Diec. Przem.” R. 57: 1971 z. 1 s. 37 - 49.
- ²⁷ Specyfika polskiego kultu maryjnego. „Kronika Diec. Przem. R. 58: 1972 z. 3 s. 70 - 84.
- ²⁸ Wydał, przedmową, posłowiem i przypisami opatrzył: ks. Jan Kwolek. „Przyjaciel chrześcijańskiej prawdy”. Szkic monograficzny pierwszego polskiego czasopisma teologicznego. „Nasza Przeszłość”. T. 43: 1975 Kraków s. 201 - 236.
- ²⁹ Bieździedza. Encyklopedia katolicka. T. 2 red. F. Gryglewicz, R. Łukaszyk, Z. Sułowski. Lublin 1976 kol. 554.
- ³⁰ Całym sercem Bogu i ludziom. Sł. B. ks. Jan Balicki (1869 - 1948). „Homo Dei” R. 46: 1977 nr 1 s. 12 - 16.
- ³¹ Niezgoda Piotr. Polski słownik biograficzny. (Pol. słown. biogr.) T. 23 red. E. Rostworowski i in. Wrocław 1978 s. 107 - 108.
- ³² Nowak Anatol. Pol. słown. biogr. T. 23 s. 254 - 256 (we współpracy z B. Łopuszańskim).
- ³³ Chmielnik Rzeszowski. Encykl. kat. T. 3 red. R. Łukaszyk i in. Lublin 1979 kol. 197.
- ³⁴ Chłopice. Encykl. kat. T. 3 kol. 192.
- ³⁵ Osiński Kazimierz, Pol. Słown. biogr. T. 24 Wrocław 1979 s. 338 - 339.
- ³⁶ Pawłowski Franciszek. Pol. słown. biogr. T. 25 Wrocław 1980 s. 497 - 498.
- ³⁷ Zakończenie procesu kognicyjnego s. B. Leonii Marii Nastał. „Kron. Diec. Przem.” R. 66: 1980 s. 135.
- ³⁸ Domaradz. Encykl. kat. T. 4 Lublin 1983 kol. 53.
- ³⁹ Dubiecko. Encykl. kat. T. 4 kol. 268.
- ⁴⁰ Dymnicki Feliks. Encykl. kat. T. 4 kol. 424.
- ^{41 - 45} (Hasła) Faygel Franciszek, Fredro Aleksander, Glazer Jakub, Gruszka, Gryziecki Aleksander. Encykl. kat. T. 5 - 6 (w druku).
- ⁴⁶ Podgórski Antoni. Pol. słown. biogr. T. 27 Wrocław 1983 s. 86 - 87.
- ⁴⁷ Rawski Paweł. Pol. słown. biogr. T. 30 Wrocław 1987 s. 669 - 670.
- ⁴⁸ Die reform der Messliturgie auf dem Konzil in Trident. Innsbruck 1937. (Mps s. 160 w Bibl. Wydz. Teol. UJ).
- ⁴⁹ (Agenda — dziennik) 1961 - 1981. (Prowadzony był bardziej lub mniej systematycznie. Notatki były dokonywane na kartkach zeszytów lub kalendarzy - agend, na temat toku wydarzeń w poszczególnych dniach. Niekiedy dokonano tylko kilku zapisów rocznie. Najbardziej systematyczne zapisy pochodzą z l. 1961 - 1962.
- ⁵⁰ Wkład naukowy profesorów Seminarium Duchownego w Przemyślu w okresie 150 - lecia (1819 - 1969). Referat wygłoszony na sesji naukowej dnia 22 XI 1969 mps. Archiwum Sem. Duch. w Przemyślu. Teczka: Jubileusz 150 - lecia restytuowania seminarium duchownego. (b. sygn.).
- ⁵¹ Zestawił: Najważniejsze wiadomości z dziejów parafii łaskawego obrazu Matki Bożej Pocieszenia w Jodłówce. Przemyśl 1975 16° s. 15 mps w bibliotece Sem. Duch. w Przemyślu.

⁵² Sanktuarium maryjne w Jodłowie diecezji przemyskiej. Przemyśl 1975 b. n. 4° s. 88 tabl. 1 mps w bibl. Sem. Duch. w Przemyślu.

⁵³ Kazania. (44 kazań na różne tematy mps b. r. w materiałach ka. B. w bibl. kapit.).

⁵⁴ Ojciec św. Pius XII a Polska w czasie II wojny światowej. B. m. i r. 4° s. 10 mps w materiałach po ks. B. w bibl. kapit.).

⁵⁵ Przetłumaczył: Franciszek Michał Willam ks. wyd. w Andelsbuch 1948. Różaniec w życiu chrześcijanina — Dzieje i szkoła modlitwy różańcowej. (mps b. r. 4° s. 101 w materiałach ks. Bialica w bibl. kapit.).

⁵⁶ Listy (od i do różnych osób nie uporządkowane, w bibl. kapit.).

II

Źr. Kuria biskupia, Tabela służbowa: Archiw. Sem. Duch. Catalogus alumnorum seminarii dioecesisaniritus latini Premisliensis 1916 - 1936. Toż. z l. 1950 - 1952, 1953 - 1959, 1960 - 1987. Biblioteka kapituły Księga protokołów posiedzeń kapitulnych. T. 21 1937 - 1971, T. 22 (od 1972 r.). „Materiały” (rękopisy, maszynopisy pozostałe po ks. B. w bibl. kapit.); „Kronika Diecezji Przemyskiej” R. 45: 1959 s. 250, R. 48: 1962 s. 92, R. 49: 1963 s. 89, R. 50: 1964 s. 143, R. 56: 1970 s. 76 - 77, R. 65: 1979 s. 103, R. 66: 1980 s. 135; Opr. R. Brzęk Piszczowa. Błazowa niegdyś i dziś. Rzeszów 1978 s. 10, 19, 67; J. Świeboda. Collegium Ressoviense w życiu Polaków 1968 - 1983. Rzeszów 1983 s. 50, 57, 110, 113, 125; J. Twardy ks. Śp. ks. Dominik Bialic. „Rola Katolicka”. 1988 nr 4; Nekrolog, „Tyg. Powsz.” R. 41: 1987 nr 37 s. 3; Informacje od ks. prał. E. Chrzanowskiego, ks. kan. B. Żołnierczyka i ks. J. Twardego, któremu dziękuję także za udostępnienie części źródeł i kilku danych bibliograficznych.